

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgeve en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk 15 centimen. Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 28 DECEMBER.

NIEUWJAARSGIFTEN aan Pius IX.

Te rekenen van heden is op het bureel van den Postrijder de lijst van onderschrijving der Nieuwjaarsgiften aan Pius IX geopend. Wij twijfelen niet of de getrouwe ondersteuners van den grooten Pius zullen dit jaar gelijk vroeger hunne giften aanbrenge om hulp te bieden aan den moedigen Paus die door de Revolutie zoo hardnekkig vervolgd wordt en aan wien men geene andere middelen van bestaan heeft overgelaten dan de vrijwillige aalmoezen der geloovigen.

Moedig vooruit, inwoners van het katholieke Limburg, komt zoo edelmoedig als vroeger ter hulp aan uw geestelijken vader aan den grootmoedigen Pius IX.

CONCORDIA.

Wij vernemen dat het tooneelkundig genootschap toekomende zondag 2 januari eene zeer aangename vertooning zal aanbieden aan de leden der Concordia.

De zaal, die veel te klein geworden was voor het altijd aangroeiend getal leden, is aanzienlijk vergroot geworden, zoodat dezelve heden als eene der ruimste zalen der stad mag aanzien worden.

Wij herinneren bij deze gelegenheid dat niemand in de zaal wordt toegelaten tenzij de leden der sociëteit. Zij zijn verzocht bij het inkomen hunne kaart te vertoonen en mogen niemand anders inbrengen dan de jongelingen onder de zeventien jaren en de dames hunner familie die met hun een en het zelfde huisgezin uitmaken.

Deze bepaling van het reglement zal stiptelijk nagekomen worden.

De pruisische bisschoppen.

Onder dien titel leest men in den *Précurseur*: « In 1872, waren in Pruisen, twaalf katholieke bisschoppen, gerust op hunne zetels gezeten, goed betaald en die van het gouvernement al verkregen wat zij zich maar de moeite gaven te vragen!!! »

Vandaag na twee jaren en eenige maanden diocletiaansche vervolging, bevinden zich die bisschoppen in den volgende toestand:

Doktor Henri Frœster, bisschop van Breslau, is afgesteld en op de vlugt; doktor Paul Melchers, bisschop van Keulen, met boeten getroffen en voortvluchtig.

Graaf Ledochowsky, bisschop van Posen, is afgesteld en bevindt zich in de gevangenis; doktor Philippa Clementz, bisschop van Ermeland, is van zijne inkomsten beroofd.

Doktor Joannes Nepomucenus van der Marwitz, bisschop van Culm, met boeten bedreigd; doktor Jan Brinckman, bisschop van Munster, voortvluchtig.

Doktor Koenraad Martin, bisschop van Paderborn, afgesteld en voortvluchtig; doktor Matthias Eberhard, bisschop van Trier, nauwelijks uit de gevangenis gekomen en op het punt er weer in te gaan, indien hij het land niet verlaat, dus eerlang ook voortvluchtig.

Doktor Wilhelm van Sommerwerik, bisschop van Hildesheim, en doktor Jan Beckmann, bisschop van Osnabruck, waarvan men niet hoort spreken.

Doktor Halne, bisschop van Fulda, die een middel tot overeenkomst met het gouvernement had voorgesteld, doch die weldra met eene eerste boete zal getroffen worden; dus binnen eenige maanden op de vlucht; en eindelijk doktor Peter Blum, bisschop van Limburg, die al de petitie's, adressen, memorie's en protestatie's der vereenigde bisschoppen heeft ondertekend en toch tot nu toe niet vervolgd werd.

Ziedaar de toestand van het katholicisme in Pruisen, geschetst door den *Précurseur*, die beweert dat het stelsel van den Bismarck geene vervolging is!

Dagelijks stelt de liberale drukpers ons Pruisen voor als een voorbeeld ter navolging en de geuzerij wacht slechts tot zij de macht in handen heeft, om het pruisisch stelsel hier in te voeren.

Bulletijn der Vervolging.

M. Taube, redakteur der *Germania*, is gestraft met eene boete van 50 mark of vier dagen gevangenis, door de rechtbank van Gratz, voor een artikel waardoor de gerechterlijke overheid meent beleedigd te zijn.

De eigenaar der *Westfälische Mercur*, M. Boddinghaus, en M. Niemann, uitgever van hetzelfde dagblad, zijn beide veroordeeld tot 100 mark boete of 8 dagen gevangenis.

De erw. heer Lievering, onderpastoor te Assinghausen, is in de gevangenis opgesloten voor zeven dagen; zijne misdada is geestelijke bedieningen uitgeoefend te hebben, in strijd met de meiwetten.

De erw. heer Schwarz, onderpastoor te Nossberg, in West-Pruisen, is veroordeeld tot twee maanden gevangenis; de priester Chrustowicz heeft eene boete van 15 mark ondergaan, voor eenige woorden op een graf uitgesproken te hebben; dit wordt als eene inbreuk op de wetten beschouwd.

Daarentegen merkt men op dat het gouvernement zich toegevend toont jegens de afzeggelaars. Een genaemde van Berger, veroordeeld tot twee jaren gevangenis, wegens afzeggelij, heeft kwijtschelding van de helft zijner straf bekomen.

De Staat doet groote kosten om het oud-katholicisme ter hulp te komen. Te Bonn, in het onderwijsgesticht voor de godgeleerdheid der oud-katholieken, zijn er drie professoren en ieder hunner heeft een leerling.

De militie en het liberalismus.

Het zal niet nutteloos zijn op dit tijdstip dat de lotelingen voor het toekomende jaar zich moeten doen opschrijven, aan onze lezers nogmaals te herinneren, dat het de liberalen zijn, die het bepaald getal manschappen van 10 op 12 duizend gebracht hebben, en dat er bijgevolg 2,000 jongelingen meer jaarlijks moeten soldaat worden dan vroeger; dat het ook de liberalen zijn, die in 1870 de nummerwisseling afgeschaft hebben, en door het afschaffen van de substituanten, den prijs van de remplaçants zoo hoog hebben doen opstijgen, dat het maar aan weinige lieden meer toegelaten is hunne zonen van den dienst af te koop; en eindelijk, indien, voor het ongeluk des lands, de liberalen weder aan het hoofd kwamen, er veel vrees zou zijn van den verplichtende dienst te zien decreteren, dat is te zeggen, dat al de jongelingen, zonder uitzonderingen, zouden moeten soldaat worden, — en dit enkelijk, om te kunnen doen gelijk hunne vrienden de Pruisen.

Dus, het remplacement, hoe bezwaarlijk het ook zij in de tegenwoordige omstandigheden, is nogtans met de vergelding van 10 franks per maand voor de onder dienst zijnde militanen, nog eene verzachting aan den militairen dienst, die zou afgeschaft worden door den persoonlijken en verplichtenden dienst.

De *Flandre liberale* heeft maar eene snaar op hare viool, en zij krast er op, dat de ooren er van tuiten: Elken dag geeft zij er eene variatie op zoodals nog deuzen minister:

« Het nieuw liberaal ministerie zal krachtig moeten handelen tegen de geestelijkheid; het zal het lager onderwijs moeten onttrekken aan haren kwaaddoendende invloed, het zal het hooger en middelbaar onderwijs krachtig moeten versterken. » De Grondwet waarborgt de vrijheid van onderwijs; hoe zou de *Flandre liberale* het aan hoord leggen, om de katholieke school te verbieden?

En merkt op, dat de *Flandre liberale* een van die geuzengazetten is, die elken dag zingt: *Vive la Constitution!*

Stads- & provincie nieuws.

Het Fanfaren genootschap der Concordia heeft verleden zondag om 6 uren 's avonds eene schitterende serenade gegeven van M. J. Coart ter gelegenheid zijner benoeming als schepen der stad Tongeren.

Eene bende dieven schijnt zich in den nacht van zondag tot maandag op onze stad geworpen te hebben. Verleden maandag morgen vernam men met verbaasheid dat er op verschillende plaatsen met inbreuk gestolen was.

Bij M. Kleynen-Lhoest, op den hoek der groote markt en der Hasseltsche straat; bij Mej. Tilkin, hoek der groote markt en der Kruisstraat; bij M. Arckens-Bertrand en in verscheidene andere huizen der Kruisstraat, waren de vensterluiken met geweld opengebroken of doorgezaagd, de ruiten uitgesneden en de koopwaren gestolen.

Bij Mej. Tilkin waar de diefstal het aanzienlijkste geweest is, zijn de kwaaddoeners tot binnen in het huis gedrongen en hebben vruchteloos getracht eenen secretaire open te breken.

Men veronderstelt dat de dieven vreemde landloopers zijn. Tot nu toe heeft men hun niet kunnen op het spoor komen.

Bij koninklijk besluit van 25 december zijn tot burgemeester of schepenen benoemd?

PROVINCIE LIMBURG.

ARRONDISSEMENT HASSELT.

Hasselt: Burgemeester, M. P. Nagels, in vervanging van M. A. Roelants. Schepene: M. E. Briers, in vervanging van M. P. Nagels. St-Truiden: Schepene, M. J. Ulens. Aelst: Schepene, M. J. Coelmont. Asch: Schepene, M. G. Engels. Beerlingen: Schepene, M. F. Lemmens. Berbroeck: Schepene, M. P. Haesevoets. Borloo: Schepene, M. F. Marsenille. Boukhout: Schepene, M. J. Vrancken. Leopoldsburg: Schepene, M. J. Adang. Buvingen: Schepene, M. J. Cleeren. Cortbijs: Schepene, M. J. Thiron. Cosen: Schepene, M. P. Gollins. Coursel: Schepene, M. P. Vanhoudt. Curingen: Schepene, M. J. Hendrickx. Diepenbeek: Schepene, M. J. Gos. Donck: Schepene, M. P. Gijsens. Engelmanshoven: Schepene, M. B. Hendrix. Gelinden: Schepene, M. L. Ghijssens. Genck: Schepene, M. H. Houben. Gingelom: Schepene, M. J. Melotte.

Goyer: Schepene, M. H. Stassens. Groot-Jamine: Schepene, M. J. Romsée. Halen: Schepene, M. L. Loosen. Heppen: Schepene, M. P. Gaerts. Herck-de-Stad: Schepene, M. P. Vandelaer. St-Lambrechts-Herck: Schepene, M. G. Geladé. Heusden: Schepene, M. J. Vammelbeek. Kerkom: Schepene, M. G. Lamberts. Linckhout: Schepene, M. H. Jacobs. Loxbergen: Schepene, M. F. Boyen. Meldert: Schepene, M. L. Van Swevelt. Mutsen: Schepene, M. J. Buntinx. Neer-Glabbeek: Schepene, M. A. Severyns. Niel-bij-Asch: Schepene, M. H. Caelen. Niel-bij-St-Truiden: Schepene, M. G. De Marneffe.

Nieuwerkerken: Schepene, M. M. Plovoets. Oostham: Schepene, M. G. Verachert. Ordingen: Schepene, M. H. Everaert. Paël: Schepene, M. J. Convents. Quaadmehelen: Schepene, M. P. Wendelen. Runkelen: Schepene, M. P. Grossiels. Spalbeek: Schepene, H. M. Coemans. Stevoort: Schepene, M. J. Hermans. Stockroye: Schepene, M. C. Van Utrecht. Sutendael: Schepene, M. J. Beuls. Tessenderloo: Schepene, M. C. Jansen. Wever: Schepene, M. L. Hendrickx. Wilderen: Schepene, M. M. Hendrickx. Wimmerlingen: Schepene, M. A. Awouters. Zeelhem: Schepene, M. J. Kenes. Zeperen: Schepene, M. P. Mommen. Zolder: Schepene, M. H. Corthouts. Zonhoven: Schepene, M. L. Lenaerts.

Rechterlijke chroniek.

TOOVERIJ.

Een landman met name James Heywood, wonende in het dorp Long-Compton (Engeland) is voor de crimineele rechtbank verschenen, onder beschuldiging eene onder vrouw vermoord te hebben, omdat zij, volgens hem, eene tooverheks was. Tot verschoning van Heywood dient gezegd te worden, dat de andere inwoners van Long-Compton dezelfde vooroordeelen als hij schijnen aan te kleven.

Volgens de getuigenis afgelegd door eenen landman, met name Taylor, gelooven de dorpeelingen der streek nog aan tooveraars en heksen en vele onder vrouwen gaan door als beoefenaars der zwarte kunst. Deze getuigenis werd door den geneesheer van het dorp, M. Hutchinson bevestigd. Zekere wijze van het dorp Croton, heeft James Heywood in zijn bijgeleef versterkt door hem te verzekeren dat hij bezeten was, en dat de ongelukkige oude vrouw, Tennant genaamd, hem bevoerd had. Heywood besloot dus de arme vrouw te doen bloeden, en was overtuigd dat zij alsdan de macht zou verliezen, welke zij op hem had. Daartoe bediende hij zich van eene vork, bij middel van welke hij de vrouw verscheidene wonden toebreacht, waaraan zij bezweken is.

Heywood is door de rechtbank zinneloos verklaard en vrijgesproken, en zal tot aan zijnen dood in een gesticht voor zinneloozen opgesloten worden.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Antwerpen:

Dezer dagen trad een Hollander in de herberg der weduwe Libot, Carnotstraat, vroeg een glas bier, en na aldaar eenige oogenblikken vertoefd te hebben, ving hij met de herbergierster een gesprek aan. Hij beweerde dat hij op dit oogenblik in geldverlegenheid was, dat hij eerstdaags eene groote som moest ontvangen, enz., tot bij de weduwe verzocht hem 50 fr. te lenen in verpanding van zijnen koffer met klergoed en eenen ring met eenen brillantsteen bezet. De herbergierster antwoordde dat zij geen geld gereed had, en dat zij overigens geene kennis van diamanten had; doch, terwijl de Hollander met de vrouw in gesprek was, trad een ander onbekende persoon binnen, en deze beweerde een groot kenner van diamanten te zijn; hij voegde er zelfs bij, dat hij diamantslijper van stiel was, en vroeg om den ring eens te mogen zien.

De schelm, die een medeplichtige van den Hollander was, zegde dat de steen wel degelijk een brillant was, en voor het minst 500 fr. moest gekost hebben. De weduwe Libot, denkende dat de kerel de waarheid sprak, gaf den Hollander 50 fr., en hield den ring en den koffer in pand. De vreemdeling beloofde binnen twee dagen het geld terug te brengen. Denzelfden dag, in den namiddag, toonde de herbergierster den ring aan eenen diamantslijper harer kennis, en deze maakte haar met de waarheid bekend. De steen was valsch en geen 10 centiemen waard. Vier of vijf dagen verlieten, en de Hollander vertoende zich niet; de weduwe Libot ging de politie verwittigen, toen juist de vreemdeling binnen trad.

Hij vroeg verschoning, beweerde nog geen geld te hebben, maar ging hij voort, zoo gij den diamanten ring wilt koopen, zullen wij oogenblikkelijk afreknen; hij is 500 fr. weerd, welnu ik zal hem u voor 200 fr. geven. De vrouw, die wist waaraan zich te houden, greep den afzeggelaar vast en dreigde hem met de politie. Het woord « politie » deed den afzeggelaar sidderen, want niet zoodra was het woord haren mond ontvallen,

of hij had geld om de 50 fr. te betalen. Hij nam zijnen koffer en valschen ring terug en maakte zich spoedig uit de voeten. Er loopen meer kerels van die soort in de stad, en wij raden aan, tegen hen op hoede te zijn.

— Een doctor T..., bevestigde onlangs dat het gebruik van den tabak het geheugen doet verliezen.

— Ik heb altijd gerookt, zegde een der aanwezigen, en ik ben dat niet gewaar geworden.

— Ik, zegde een ander rooker, ik zou u geheel *Telemachus* van buiten zeggen, die ik op school geleerd heb.

— Een ander rooker: Dat is niemendalle, ik rook 60 sigaren per dag en ik herinner mij nog mijn geboortedag als de voorster aan mijne moeder zegde: Mevrouw, 't is ne jongen.

BUITENLAND.

Duitschland.

HET KLOOSTER VAN BEURON.

Eenige weken geleden deelden wij een tijding mee, volgens welke men in Duitschland algemeen geloofde dat het benediktijner-klooster van Beuron aan de algemeene wet van uitdrijving zou ontsnappen. Deze verwachting is echter teleurgesteld en niettegenstaande het aandringen van hooger hand, is het groote werk der familie Hohenzollern niet kunnen gered worden. Het gouvernement had den 5 december bepaald voor de uitvoering van het noodlottig decreet; te rekenen van dien dag was het den monniken verboden nog eenige geestelijke bediening uit te oefenen.

Die dag is een hartverrende dag geweest; eene overgrote menigte geloovigen woonde de laatste mis bij welke in het klooster gelezen werd. Na die mis had er eene indrukwekkende plechtigheid plaats: de paters begaven zich processies-gewijs, onder het zingen van den *Stabat Mater* naar elke der veertien autaren, waarna de kerk gesloten werd, en de monniken zich verspreidden om ieder zijne cel te gaan betrekken.

De menigte verliet diep ontroerd het klooster, waar voor de groote poort de rijtuigen gereed stonden welke de monniken in ballingschap zouden gevoeren. Weldra verschenen de paters, de jongste vooraan en eindelijk de eerbiedwaardige overste, die vooraleer te vertrekken aan allen zijnen zegen gaf.

Op den dorpel van het klooster stond de edele stichter, prinses van Hohenzollern, een der naaste bloedverwanten van keizer Wilhelm, ondersteund door de edele dames van haar gevolg. De edele prinses, die hier kort geleden nog als koningin heerschte, heeft nu de macht niet meer hare kinderen te redden. Kalm en onderworpen, doch met de oogen vol tranen, zegde zij het laatste vaarwel aan hem, welke zij hare geliefde zonen noemde. Eindelijk vertrokken en rijtuigen en de diep getroffen menigte ging langzaam en stilzweigend uiteen.

De overste der verjaagde benediktijnen, omringd van het grootste getal zijner monniken, vormt eene oude kloostergemeente, in de oude abdij van St-Carolus, te Volders, in Tyrol.

KERSTMIS AAN 'T HOF.

Aan het berlijnsche Hof wordt de Kerstmis op recht gemeedelijc gevierd. Op den grooten feestavond komen alle leden der vorstelijke familie bij den keizer, om hem de bewijzen van hulde, liefde en achting te brengen, in den vorm van geschenken, voorwerpen naar zijnen smaak, in kunst en nijverheid uitgezocht. De kroonprinses, algemeen als kunstenaars bekend, heeft gewoonlijk tegen dien tijd een schoon beschilderd porcelein voorwerp, een fijn schrijfgarnituur, of iets dergelijks voor hem gereed, hetwelk zij hem ter hand stelt, terwijl hunne kinderen voor grootvader een dicht-stukje opzeggen, of hem een eigenhandig vervaardigd tekenwerk aanbieden. Wederkerwig heeft de keizer voor *liebesgaben* gezorgd. Gewoonlijk gaat hij ten dien einde eenige dagen te voren, vergezeld van een adjudant, de beste winkels rond om zelf voor de zijnen het schoonste en aangenaamste uit te zoeken.

Politiek overzicht.

De *Neue Freie Presse* en de *Wiener Zeitung* spreken over een aanstaande congres, om afbreuk te doen aan de onfeilbaarheid van den Paus. Geneve zal de aanstaande lente de vergaderingsplaats zijn. Wie en wat de ondernemers van het congres zullen zijn, wordt ons door dezelfde dagbladen meegedeeld. Als hoofdpersonen worden genoemd graaf Russel, John Murray en doctor Baldenoch, die gekend zijn om hunnen haat tegen den katholieken godsdienst. Verder moet er een voornemen, bestaan om te Berlijn een comitee te vormen, dat over geheel Duitschland propaganda zou maken ten voordeele van het Congres.

Aan de *Magdeburger Zeitung* wordt door een der personen, die tegenwoordig was op de jongste parlementaire soirée des heeren van Bismarck, medegedeeld dat de rijkskanselier zich aldus voor de democratische woelingen uitliet:

« Het socialisme heeft verbazend groote vooruitgang gemaakt; zij zijn inderdaad veel vroeger dan gij onderstelt, mijne heeren, en de onweer-